

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks:+387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Istočna Ilidža
za period 01.01-31.12.2021. godine**

Broj: RV049-22

Banja Luka, 02.08.2022. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
	4. Nabavke.....	13
	5. Priprema i donošenje budžeta	14
	6. Finansijski izvještaji	15
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	16
	6.1.1. Prihodi i primici.....	16
	6.1.2. Rashodi i izdaci	18
	6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit)	24
	6.1.4. Neto finansiranje.....	24
	6.1.5. Razlika u finansiranju	24
	6.2. Bilans uspjeha	24
	6.2.1. Prihodi	24
	6.2.2. Rashodi.....	25
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	26
	6.3. Bilans stanja.....	26
	6.3.1. Poslovna aktiva.....	26
	6.3.2. Poslovna pasiva	28
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	30
	6.4. Bilans novčanih tokova	30
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	30

6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	31
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	31

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Istočna Ilidža koji obuhvata Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima sa stanjem na dan 31.12.2021. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine Istočna Ilidža istinito i objektivno prikazuje, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sprovedli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine kod Opštine Istočna Ilidža i JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža nije obavljen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer na popisnim listama nisu unesene stvarne vrijednosti po vrstama imovine, a Izvještaj o popisu ne sadrži uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisanih potraživanja i obaveza. Takođe, Opština nije izvršila popis poslovnog prostora uzetog pod zakup, primljenih garancija, datih mjenica, kao ni strukture obaveza prema grantovima i doznakama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja:

Subvencije su precijenjene, a transferi između različitih jedinica vlasti potcijenjeni za iznos od 14.615 KM, jer transfer sredstava Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata nije klasifikovan u skladu sa članom 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.2. izvještaja:

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata su precijenjeni za 214.999 KM, jer na dan bilansa nisu ispunjeni uslovi za rezervisanje raspoloživih sredstava za izvođenje radova na rekonstrukciji Društvenog doma u naselju

Vojkovići u skladu sa članom 96. stav (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.7. izvještaja:

Napomene uz finansijske izvještaje Opštine Istočna Ilidža ne sadrže potrebne dodatne informacije, što nije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine Istočna Ilidža objelodanjeno je da su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, uz pretpostavku da Opština Istočna Ilidža neće obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su, po našem profesionalnom mišljenju, ona pitanja koja su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2021. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika

materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 02.08.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju Konsolidovanog finansijskog izvještaja Opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskom izvještaju Opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Opština Istočna Ilidža je tokom 2021. godine, zbog povećanog obima posla, angažovala tri izvršioca na određeno vrijeme na period duži od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima lokalne samouprave.

Ugovori o djelu sa pet izvršilaca su zaključeni za obavljanje poslova za koja su sistematizovana radna mjesta, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu.

Opština Istočna Ilidža i JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža su vršili uvećanje osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja u visini od 0,5%, što nije u skladu sa članom 5. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, članom 18. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske i članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske.

Koeficijenti za obračun plata za pojedine zaposlene su niži ili viši u odnosu na propisane, što nije u skladu sa članom 6. stav (2) i (3) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Obračun i isplata naknade troškova prevoza na posao i sa posla kod Opštine Istočna Ilidža i JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža nije u skladu sa članom 11. stav (1) i (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske odnosno članom 25. stav (1) i (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske, jer je ista obračunavana za sve zaposlene čije je mjesto stanovanja udaljeno više od jednog kilometra od mjesta rada, odnosno bez obzira na udaljenost mjesta stanovanja od mjesta rada.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Izvršeno je dijeljenje nabavki provedenih putem više postupaka direktnih sporazuma za nabavku računarske opreme (11.174 KM), geodetskih usluga (17.773 KM), usluga izrade glavnih projekata i nacрта za izgradnju (17.850 KM), fotografskih usluga (7.000 KM), kao i

nabavku planiranja razvoja urbane životne sredine tj. usluge izrade regulacionog plana (34.671 KM) gdje je proveden jedan konkurentski postupak i dva postupka direktnog sporazuma, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) Zakona o javnim nabavkama.

Kod nabavke usluga tekućeg održavanja veb stranice, nakon provedenog postupka javne nabavke putem direktnog sporazuma Opština Istočna Ilidža je sa izabranim dobavljačem zaključila ugovor vrijednosti od 6.960 KM, što nije u skladu sa članom 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Za provedene postupke nabavke usluga iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama nisu objavljivani osnovni elementi ugovora na veb stranici Opštine Istočna Ilidža, što nije u skladu sa članom 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama.

Za nabavku radova na izgradnji javne rasvjete u četiri mjesne zajednice i nabavku tekućeg održavanja javne rasvjete na području opštine Istočna Ilidža (94.009 KM), Opština Istočna Ilidža je bez provedene procedure javne nabavke zaključila dva ugovora, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama, jer nabavka ne podliježe izuzeću od primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama shodno članu 10. tačka d) pomenutog zakona.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja:

Opština Istočna Ilidža nije internim aktima i pravilnicima definisala način i kriterije raspodjele sredstava pojedinih vrsta grantova. Sportski klubovi i pojedini korisnici sredstava granta nisu podnosili izvještaje o namjenskom trošenju sredstava, što nije u skladu sa članom 13. Odluke o izvršenju budžeta Opštine Istočna Ilidža.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Istočna Ilidža obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Istočna Ilidža.

Banja Luka, 02.08.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) za ulaganja u investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata iskazuju izdaci u skladu sa članom 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 2) dati transferi sredstava klasifikuju u skladu sa članom 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 3) rezervisanje sredstava na kraju obračunskog perioda vrši kada su ispunjeni uslovi propisani članom 96. stav (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 4) u okviru vanbilansnih pozicija evidentiraju poslovni događaji u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 5) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU Centar za socijalni rad da obezbijede da se:

- 6) postupci i procedure provođenja popisa i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla vrši u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima lokalne samouprave,
- 2) koeficijenti za obračun plate usklade sa članom 6. stav (2) i (3) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske,
- 3) naknade troškova prevoza zaposlenih isplaćuju u skladu sa članom 11. stav (1) i (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske,
- 4) Ugovori o djelu zaključuju za poslove koji su van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu i da se za obavljene poslove podnose izvještaji poslodavcu,
- 5) postupci, procedure i izbor postupaka javnih nabavki, te objavljivanje osnovnih elemenata ugovora na veb stranici Opštine Istočna Ilidža vrši u skladu sa članom 6, 15. stav (6), 75. stav (2) i 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama, a komisija za nabavke čija procijenjena vrijednost predstavlja vrijednosni razred iz člana 14. stav (2) i (3) Zakona o javnim nabavkama sastoji od najmanje pet članova u skladu sa članom 6. Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke,

- 6) Izvještaji o korišćenju namjenskih sredstava ostvarenih od naknada za promjenu namjene poljoporivrednog zemljišta i naknada za vode sačinjavaju i dostavljaju nadležnoj instituciji, u skladu sa članom 35. stav (4) Zakona o poljoprivrednom zemljištu i članom 195. stav (4) Zakona o vodama,
- 7) donesu interni akti/pravilnici za dodjelu sredstava granta i podnose izvještaji o namjenskom trošenju sredstava granta u skladu sa članom 13. Odluke o izvršenju budžeta opštine Istočna Ilidža.

Preporučuje se direktoru JU Centar za socijalni rad da obezbijedi da se:

- 8) uspostavi Pomoćna knjiga nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU Centar za socijalni rad da obezbijede da se:

- 9) uvećanje osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja vrši na osnovu člana 5. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave, člana 18. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske i člana 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,
- 10) troškovi mobilnih telefona priznaju u skladu sa članom 2, 3. i 5. Pravilnika o korišćenju mobilnog telefona u službene svrhe i članom 6. Pravilnika o korišćenju sredstava reprezentacije i telefona u JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža,
- 11) pokrenu aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske.

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se:

- 12) donese Program razvoja sporta i Pravilnik o kategorizaciji sportova, sportista i sportskih stručnjaka u skladu sa članom 136. stav (4) i 119. Zakona o sportu Republike Srpske.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj;
- Odluka o usvajanju Drugog rebalansa budžeta opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu;
- Statut opštine Istočna Ilidža;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o radu;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske;
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske;
- Zakon o uređenju prostora i građenju, član 73-82, 191;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu, član 35;
- Zakon o vodama, član 188-195;
- Zakon o javnim putevima;
- Zakon o koncesijama, član 32;
- Zakon o komunalnim djelatnostima, član 6-12, 20-25 i 41;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o socijalnoj zaštiti;
- Zakon o sportu Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Istočna Ilidža (u daljem dijelu teksta: Opština) nalazi se u istočnom dijelu Republike Srpske i obuhvata površinu od 29 km². Prema rezultatima popisa za 2013. godinu na području Opštine živi 14.437 stanovnika koji su organizovani u 4 mjesne zajednice i raspoređeni u 11 naseljenih mjesta.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Statutom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 97/16, 36/19 i 61/21) i drugim važećim propisima, kojima su utvrđena područja odgovornosti, nadležnosti organa i način finansiranja opštine.

Organi opštine su Skupština i Načelnik opštine. Skupština opštine, koju čine 23 odbornika, je organ odlučivanja i kreiranja politika opštine. Načelnik opštine zastupa i predstavlja Opštinu, nosilac je izvršne vlasti, rukovodi radom Opštinske uprave i odgovoran je za njen rad. Opština je u sastavu Grada Istočno Sarajevo.

U skladu sa utvrđenim kriterijumima za ocjenu razvijenosti, odlukom Vlade Republike Srpske, Opština je za 2021. godinu svrstana u kategoriju razvijenih jedinica lokalne samouprave.

Sredstva za rad Opštine su obezbijeđena iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera, primitaka od nefinansijske imovine, zaduživanja i ostalih primitaka.

Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine čine finansijski izvještaji Opštinske uprave i nižeg budžetskog korisnika Javne ustanove Centar za socijalni rad Istočna Ilidža (u daljem tekstu: Centar za socijalni rad).

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Opštine nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Opštine za 2018. godinu i tom prilikom su date dvije preporuke za finansijske izvještaje i sedam preporuka za usklađenost.

Opština je dostavila Glavnoj službi za reviziju odgovor o preduzetim radnjama radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju broj RV066-19 za period 01.01-31.12.2018. godine, kako je to propisano članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 98/05 i 20/14). Izvještaj o provođenju preporuka po navedenom planu je dostavljen u toku provođenja revizije.

Prilikom provjere statusa provedenih preporuka, u toku ove revizije, utvrđeno je da su od sedam preporuka datih Načelniku opštine, provedene dvije preporuke za finansijske izvještaje, a pet preporuka za usklađenost nije provedeno.

Preporuke koje nisu provedene odnose se na uspostavljanje sistema internih kontrola prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske (tačka 3. izvještaja), formiranje komisija za javne nabavke u skladu sa članom 6. Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke (tačka 4. izvještaja), usklađivanje koeficijenata za obračun plata zaposlenih sa koeficijentima propisanim članom 6. stav (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne

samouprave Republike Srpske, obračuna uvećanja osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja u skladu sa članom 5. tačka 4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave i članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske, obračun naknada troškova prevoza prilikom dolaska na posao i povratka sa posla u skladu sa članom 10. stav (1) tačka 2) i članom 11. stav (1) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske (tačka 3. izvještaja).

Dvije preporuke koje su date Skupštini opštine, a nisu provedene, odnose se na donošenje Strategije razvoja lokalnih puteva i ulica na području Opštine propisanu članom 13. Zakona o javnim putevima i Programa razvoja sporta propisanog članom 136. stav (4) Zakona o sportu Republike Srpske (tačka 3. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave opštine Istočna Ilidža („Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 09/21) u Opštini je obrazovano pet odjeljenja kao osnovne organizacione jedinice, jedna posebna organizaciona jedinica i jedan odsjek, a radi efikasnijeg izvršavanja zakonskih i statutarних obaveza Opštinske uprave obrazovane su mjesne kancelarije za pojedina naseljena mjesta na području opštine. Navedenim pravilnikom je sistematizovano 66 radnih mjesta (funkcioneri, službenici i namještenici) sa ukupno 77 izvršilaca.

Na dan 31.12.2021. godine bila su zaposlena 4 funkcionera i 60 izvršilaca, od čega 56 službenika i 4 namještenika.

U toku godine, tri zaposlena su angažovana po ugovorima na određeno vrijeme po osnovu povećanog obima posla duže od šest mjeseci u kalendarskoj godini, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 97/16).

Kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Istočna Ilidža („Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 26/19) nije usklađen sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 21/21 i 69/21) u dijelu koji se odnosi na definisane raspone koeficijenata za obračun plate zaposlenih, uvećanje osnovne plate po osnovu minulog rada i utvrđivanje prava na naknadu troškova za prevoz zaposlenih.

Pravilnik o platama i drugim nakanadama zaposlenih u JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža („Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 28/20) nije usklađen sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 47/18, 68/20 i 69/21) u djelu kojim se definiše uvećanje plate po osnovu radnog staža (član 5. stav (6) navedenog pravilnika).

Pojedinačnim rješenjima o utvrđivanju plate u Opštini i Centru za socijalni rad izvršeno je uvećanje osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja u visini od 0,5% na osnovu platu. Navedeni način obračuna uvećanja osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja kod Opštine nije u skladu sa članom 5. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, odnosno članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske, a kod Centra za socijalni rad nije u skladu sa članom 18. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske, odnosno članom 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske. Pomenutim članom zakona definisano je da se osnovna plata za svaku navršenu godinu staža osiguranja uvećava i to do navršenih 25 godina 0,3%, nakon navršenih 25 godina

svaka naredna godina uvećava se za 0,5% osnovne plate. Navedeno uvećanje osnovne plate vršeno je za sve zaposlene u toku 2021. godine.

Pojedinim radnicima (načelnicima odjeljenja, stručnom saradniku za geodetske poslove, stručnom saradniku za poljoprivredu, imenovanim licama u Kabinetu načelnika) tokom cijele godine obračunavana je plata po koeficijentu koji je niži ili viši u odnosu na propisani, što nije u skladu sa članom 6. stav (2) i (3) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla isplaćivana je u visini pune cijene mjesečne karte u javnom prevozu srazmjerno broju radnih dana provedenih na poslu. Navedene naknade u Opštini su isplaćivane za sve zaposlene čije je mjesto stanovanja udaljeno više od jednog kilometra od mjesta rada, a kod Centra za socijalni rad bez obzira na udaljenost mjesta stanovanja od mjesta rada, što nije u skladu sa članom 11. stav (1) i (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske odnosno članom 25. stav (1) i (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske, kojim se definiše da zaposleni ima pravo na naknadu troškova prevoza u visini do pune cijene mjesečne karte u javnom prevozu ukoliko je mjesto stanovanja zaposlenog udaljeno od mjesta rada preko tri kilometra, a najviše do 50 kilometara.

U toku 2021. godine sa pet izvršilaca su zaključivani ugovori o djelu za obavljanje poslova u nadležnosti i opisu djelatnosti Opštine i poslova za koja su sistematizovana radna mjesta (poslovi pripreme projekta realizacije sporazuma sa Agrarnim fondom, vozača i kafe kuvarice), što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu, kojim je propisano da se ugovor o djelu može zaključiti radi obavljanja poslova koji su van djelatnosti poslodavca i koji imaju za predmet samostalno izvršenje određenog fizičkog ili intelektualnog posla. Naknade na ime obavljenih poslova su obračunavane i isplaćivane bez podnesenih izvještaja o izvršenom poslu.

Kod Opštine, tokom godine su na teret troškova mobilnih telefona priznati i troškovi dopune računa drugih korisnika i odobravani su troškovi mobilnog telefona zaposlenom na radnom mjestu za koje nije predviđeno priznavanje korišćenja mobilnih telefona, što nije u skladu sa članom 2. i 3. Pravilnika o korišćenju mobilnog telefona u službene svrhe. Takođe, nisu poštovani limiti propisani članom 5. navedenog Pravilnika, a u januaru mjesecu su plaćeni troškovi mobilnih telefona za dva lica koja više nisu bila u radnom odnosu. Kod Centra za socijalni rad su na teret troškova mobilnih telefona priznati i troškovi dopune računa drugih korisnika, što nije u skladu sa članom 6. Pravilnika o korišćenju sredstava reprezentacije i telefona u JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža koji definiše da se mobilni telefon može koristiti isključivo u poslovne svrhe.

Skupština opštine nije donijela Program razvoja sporta niti je utvrdila kategorizaciju sportova, sportista i sportskih stručnjaka za svoje područje polazeći od utvrđene republičke kategorizacije, što nije u skladu sa članom 136. stav (4) i 119. Zakona o sportu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 79/20).

Pomoćna knjiga nefinansijske imovine u stalnim sredstvima kod Centra za socijalni rad nije uspostavljena u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 94/15 i 78/20). Evidencija o nefinansijskoj imovini u stalnim sredstvima se vodi u eksel tabeli.

Redovan godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2021. godine kod Opštine i Centra za socijalni rad nije obavljen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 45/16 i 113/21), jer Izvještaji o popisu ne sadrži podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji i radnom angažmanu lica angažovanih na popisu, kao ni uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja

popisanih potraživanja i obaveza, što nije u skladu sa članom 20. stav (1) tačkama 2) i 3) Pravilnika, na popisnim listama nisu unesene stvarne vrijednosti po vrstama imovine i popisne liste nisu ovjerene od strane odgovornog lica (član 17. stav (5) i (8) Pravilnika). Takođe, kod Opštine nije izvršen popis poslovnog prostora uzetog pod zakup, primljenih garancija i datih mjenica, kao ni strukture obaveza prema grantovima i doznakama već je samo popisano ukupno saldo obaveza prema grantovima i doznakama na kraju godine, a što nije u skladu sa članom 4. pomenutog Pravilnika.

Do dana određenog za popis vršeno je usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i povjeriocima. Neusaglašeno stanje potraživanja i obaveza prema „Inžinjeri 1” d.o.o. Jelah-Tešanj, Opština nije objelodanila u Napomenama, što nije u skladu sa članom 18. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 94/15 i 78/20).

U 2021. godini, Opština i Centar za socijalni rad nisu pokrenuli aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, što nije u skladu sa članom 59. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 91/16).

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u većini tačaka ovog izvještaja.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **prijem zaposlenih na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla vrši u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima lokalne samouprave,**
- **koeficijenti za obračun plate usklade sa članom 6. stav (2) i (3) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske,**
- **uvećanje osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja vrši na osnovu člana 5. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave i člana 6. stav (3) Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,**
- **naknade troškova prevoza zaposlenih isplaćuju u skladu sa članom 11. stav (1) i (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske,**
- **Ugovori o djelu zaključuju za poslove koji su van djelatnosti poslodavca u skladu sa članom 205. Zakona o radu i da se za obavljene poslove podnose izvještaji poslodavcu,**
- **troškovi mobilnih telefona priznaju u skladu sa članom 2, 3. i 5. Pravilnika o korišćenju mobilnog telefona u službene svrhe.**

Preporučuje se direktoru Centra za socijalni rad da obezbijedi da se:

- **uvećanje osnovne plate za svaku navršenu godinu staža osiguranja vrši na osnovu člana 18. stav (4) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske,**
- **naknade troškova prevoza zaposlenih isplaćuju u skladu sa članom 25. stav (1) i (2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske,**
- **troškovi mobilnih telefona priznaju u skladu sa članom 6. Pravilnika o korišćenju sredstava reprezentacije i telefona u JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža,**

- **uspostavi Pomoćna knjiga nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u skladu sa članom 11. stav (6) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.**

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru Centra za socijalni rad da obezbijede da se:

- **postupci i procedure provođenja popisa i izvještavanje vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,**
- **pokrenu aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske.**

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se donese Program razvoja sporta i Pravilnik o kategorizaciji sportova, sportista i sportskih stručnjaka u skladu sa članom 136. stav (4) i 119. Zakona o sportu Republike Srpske.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki i sa četiri izmjene i dopune navedenog plana u Opštini za 2021. godinu su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 3.245.610 KM bez uračunatog poreza na dodatnu vrijednost (u daljem dijelu teksta: PDV), od čega nabavka roba 69.110 KM, usluga 957.400 KM i radova 2.219.100 KM. Planirano je 65 postupaka javnih nabavki.

Prema izvještaju o realizaciji u toku 2021. godine provedeno je 50 postupaka javnih nabavki ugovorene vrijednosti 2.316.654 KM. Provedeno je šest otvorenih postupaka, jedan konkurentski, četiri putem postupaka iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama i 39 direktnih sporazuma.

Revizijskim ispitivanjem su obuhvaćeni provedeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 1.934.225 KM, što čini 83% ugovorenih nabavki, i to četiri otvorena postupka, jedan konkurentski postupak, dva postupka putem Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama i osam direktnih sporazuma.

Ispitane su nabavke usluga odobrenja dugoročnog kredita (534.929 KM), izvođenje radova na izgradnji mosta preko rijeke Željeznice na lokalitetu Blaca (762.000 KM), dijela Ulice Aerodromska u naselju Radulovac (384.500 KM), rekonstrukciji ulica Srpskih palih boraca, Riste Anđića, Svetosavske i Mladičke (173.325 KM), usluge izrade regulacionog plana (22.821 KM), nabavka ugostiteljskih usluga (7.883 KM), usluge tekućeg održavanja veb stranice (6.960 KM), robe ze bife (6.004 KM), izrada glavnog projekta rekonstrukcije „Stare škole” u naselju Vojkovići (6.000 KM), usluge objave servisnih informacija (6.000 KM), izrade regulacionog plana „Grlica” (5.900 KM), računarske opreme (5.778 KM), nabavka totema za potrebe isticanja naziva opštine (5.500 KM), fotografskih (4.000 KM) i advokatskih usluga (2.625 KM).

Izvršeno je dijeljenje nabavki za nabavku računarske opreme jer su provedena dva postupka direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 11.774 KM, geodetskih usluga jer su provedena tri postupka direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 17.773 KM, usluga izrade glavnih projekata i nacрта za izgradnju jer su provedena tri postupka direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 17.850 KM, fotografskih usluga jer su provedena dva postupka direktnog sporazuma ukupne vrijednosti od 7.000 KM i za nabavku planiranja razvoja urbane životne sredine tj. usluge izrade regulacionog plana jer je proveden jedan konkurentski postupak i dva postupka direktnog sporazuma u ukupnoj vrijednosti od 34.671 KM, što nije u skladu sa članom 15. stav (6) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 38/14) koji definiše da ugovornom organu nije

dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog ovim Zakonom.

Nakon provedenog postupka javne nabavke putem direktnog sporazuma Opština je sa izabranim dobavljačem zaključila Ugovor o pružanju usluga tekućeg održavanja veb stranice u vrijednosti od 6.960 KM, što nije u skladu sa članom 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama kojim je definisano da ugovorni organ sprovodi postupak direktnog sporazuma za nabavku robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000 KM.

Kod otvorenih postupaka nabavke za izvođenje radova na izgradnji dijela Aerodromske ulice u naselju Radulovac (384.500 KM) i na izgradnji mosta preko rijeke Željeznice na lokalitetu Blaca (762.000 KM), komisije za javne nabavke su imenovane odlukama načelnika opštine u sastavu od tri člana, što nije u skladu sa članom 6. Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke („Službeni glasnik BiH” broj 103/14) kojim je definisano da se u slučaju ugovora čija procijenjena vrijednost predstavlja vrijednosni razred iz člana 14. stav (2) i (3) Zakona komisija sastoji od najmanje pet članova.

Za provedene postupke nabavke usluga iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama nisu objavljivani osnovni elementi ugovora na veb stranici Opštine, što nije u skladu sa članom 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama koji definiše da je ugovorni organ dužan da na svojoj veb stranici objavi osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabavke.

Opština je zaključila dva ugovora sa „Elektroinvest” d.o.o Istočna Ilidža (u daljem dijelu teksta: „Elektroinvest”) bez provedene procedure javne nabavke za nabavku radova na izgradnji javne rasvjete u četiri mjesne zajednice na području opštine Istočna Ilidža i nabavku tekućeg održavanja javne rasvjete na području opštine Istočna Ilidža u ukupnoj vrijednosti 94.009 KM, što nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama, jer nabavka ne podliježe izuzeću od primjene odredbi Zakona o javnim nabavkama shodno članu 10. tačka d) pomenutog zakona.

Za nabavku sjetvenog i sadnog materijala (tačka 6.1.2.1. izvještaja) u ukupnoj vrijednosti od 10.000 KM nije provedena procedura javne nabavke, što takođe nije u skladu sa članom 6. Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se postupci, procedure i izbor postupaka javnih nabavki, te objavljivanje osnovnih elemenata ugovora na veb stranici Opštine Istočna Ilidža vrši u skladu sa članom 6, 15. stav (6), 75. stav (2) i 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama, a komisija za nabavke čija procijenjena vrijednost predstavlja vrijednosni razred iz člana 14. stav (2) i (3) Zakona o javnim nabavkama sastoji od najmanje pet članova u skladu sa članom 6. Pravilnika o uspostavljanju i radu komisije za nabavke.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine Istočna Ilidža je 28.12.2020. godine je donijela Odluku o usvajanju budžeta opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu i Odluku o izvršenju budžeta opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 8.036.500 KM.

Odluka o usvajanju Prvog rebalansa budžeta opštine Istočna Ilidža i Odluka o izmjenama i dopunama odluke o izvršenju budžeta opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu u iznosu od 13.769.215 KM donesena je 22.09.2021. godine, a Odluka o usvajanju Drugog rebalansa budžeta opštine Istočna Ilidža i Odluka o izmjenama i dopunama odluke o izvršenju budžeta opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu u iznosu od 12.590.415 KM donesena je 30.12.2021. godine.

Drugim rebalansom budžeta opštine Istočna Ilidža planirani su poreski prihodi (4.201.700 KM), neporeski prihodi (3.553.350 KM), grantovi (21.000 KM), transferi između ili unutar jedinica vlasti (443.025 KM), primici za nefinansijsku imovinu (903.140 KM), primici od zaduživanja (3.250.000 KM) i ostali primici u iznosu od 218.200 KM.

Budžetska potrošnja planirana je za rashode ličnih primanja (2.183.615 KM), rashode korišćenja roba i usluga (1.328.660 KM), rashode finansiranja i druge finansijske troškove (118.350 KM), subvencije (24.620 KM), grantove (897.320 KM), doznake (976.350 KM), rashode po sudskim rješenjima (11.910 KM), transfere (24.470 KM), budžetsku rezervu (130.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (4.514.300 KM), izdatke za finansijsku imovinu (18.000 KM), izdatke za otplatu dugova (632.190 KM) i ostale izdatke (1.730.630 KM) u okviru kojih su planirani izdaci za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda.

Nakon Drugog rebalansa budžeta izvršeno je 18 realokacija u ukupnom iznosu od 252.807 KM, od čega je 15 realokacija izvršeno unutar Opštine u iznosu 250.376 KM, a tri realokacije unutar Centra za socijalni rad u iznosu od 2.431 KM.

Budžetska rezerva za 2021. godinu je raspoređena shodno odlukama načelnika Opštine u iznosu od 129.478 KM, od čega na grantove (103.750 KM), izdatke za finansijsku imovinu (24.000 KM) i rashode u iznosu od 1.728 KM.

Skupština opštine je donijela Plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda shodno članu 30. stav (1) Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 94/15 i 62/18).

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 15/17) i obrasce finansijskog izvještaja sa Napomenama dostavila 20.04.2022. godine Ministarstvu finansija, što predstavlja kašnjenje u odnosu na rok definisan članom 49. stav (6) pomenutog pravilnika.

Prilikom sačinjavanja Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Opština je izvršila konsolidaciju kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 115/17 i 118/18) uključivanjem neto imovine/kapitala entiteta pod kontrolom (javnih ustanova i preduzeća) iz njihovih bilansa stanja primjenom procenta učešća kapitala Opštine u osnovnom kapitalu ustanova i preduzeća (Javnih komunalnih preduzeća „Komil” a.d. Istočna Ilidža (u daljem dijelu teksta: JKP „Komil”) i „Toplane” d.o.o. Istočna Ilidža (u daljem dijelu teksta: JKP „Toplane”), Javnog preduzeća „Uslužni servis” a.d. Istočna Ilidža (u daljem dijelu teksta: JP „Uslužni servis”), „Elektroinvest” d.o.o Istočna Ilidža, Javnih ustanova „Centar za kulturu i informisanje” Istočna Ilidža (u daljem dijelu teksta: JU „Centar za kulturu i informisanje”) i „Sportsko rekreativni centar” Istočna Ilidža (u daljem dijelu teksta: JU „Sportsko rekreativni centar”) i Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Istočno Sarajevo” (u daljem dijelu teksta: JZU Dom zdravlja).

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01.-31.12.2021. godine je iskazano u obrascu PIB (Periodični izvještaj o izvršenju budžeta) i u obrascu PIF (Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima).

U obrascu PIB su iskazani budžetski prihodi i primici u iznosu od 10.998.894 KM, što je 13% niže u odnosu na Drugi rebalans budžeta, a budžetski rashodi i izdaci u iznosu od 12.309.842 KM, što je 2% niže u odnosu na Drugi rebalans budžeta.

Skupština opštine je 26.05.2022. godine donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju budžeta opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu.

6.1.1. Prihodi i primici

Opština je u obrascu PIB iskazala budžetske prihode i primitke u iznosu od 10.998.894 KM, a čine ih budžetski prihodi (6.650.044 KM) i primici u iznosu od 4.348.850 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Budžetske prihode čine poreski prihodi, neporeski prihodi, grantovi i transferi između različitih jedinica vlasti.

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 4.131.772 KM, a najvećim dijelom ih čine indirektni porezi prikupljeni preko Uprave za indirektno oporezivanje (2.796.100 KM), porezi na lična primanja i prihode od samostalnih djelatnosti (761.215 KM) i porezi na imovinu u iznosu od 554.495 KM.

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 2.038.857 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode od zakupa i rente (517.011 KM), administrativne naknade i takse (35.005 KM), komunalne naknade i takse (115.512 KM), naknade po raznim osnovama (1.262.553 KM) i prihode od pružanja javnih usluga u iznosu od 102.997 KM.

Prihodi od zakupa i rente su realizovani na osnovu Odluke o uređenju prostora i građevinskom zemljištu, Odluke o visini rente (pogodnosti) za izgradnju objekata po zonama gradskog građevinskog zemljišta na području opštine Istočna Ilidža i Odluke o visini troškova uređenja gradskog građevinskog zemljišta.

Administrativne takse su realizovane u skladu sa Odlukom o opštinskim administrativnim taksama i tarifama za opštinske administrativne takse.

Komunalne naknade i takse (115.512 KM) se odnose na komunalne takse na firmu (71.662 KM), korišćenje reklamnih panoa u skladu sa Odlukom o javnom oglašavanju (37.572 KM) i korišćenje prostora na javnim površinama ili ispred poslovnog prostora u poslovne svrhe u iznosu od 6.278 KM.

Komunalne naknade i takse su realizovane u skladu sa Odlukom o komunalnim taksama na području Grada Istočno Sarajevo i tarifi komunalnih taksi („Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 3/12, 7/13, 32/17, 28/18 i 8/21). Grad Istočno Sarajevo naplaćuje za sve opštine u njegovom sastavu, a od aprila 2021. godine prikupljena sredstva od naplate dijeli između Grada i opština u sastavu Grada u omjeru 50%:50%.

Naknade po raznim osnovama najvećim dijelom se odnose na naknade za uređenje i korišćenje gradskog građevinskog zemljišta (1.076.335 KM), naknadu za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa (52.885 KM), naknadu za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (50.886 KM), naknadu za vode po raznim osnovama (49.998 KM) i naknadu za korišćenje mineralnih sirovina u iznosu od 27.980 KM.

Skupština opštine je donijela Odluku o raspodjeli sredstava od koncesione naknade za 2021. godinu, Program korištenja sredstava od naplaćene naknade po osnovu promjene

namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe i Godišnji plan utroška sredstava od vodne naknade za 2021. godinu.

Opština nije sačinila i dostavila Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske izvještaj o korišćenju namjenskih sredstava ostvarenih od naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta i izvještaj o utrošku sredstava po osnovu naknade za vode i dostavila ga nadležnim institucijama, što nije u skladu sa članom 35. stav (4) Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 93/06, 86/07, 14/10, 5/12 i 58/19) i članom 195. stav (4) Zakona o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17).

Prihodi od pružanja javnih usluga najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu naknada za troškove tehničkog pregleda građevinskih objekata radi izdavanja upotrebne dozvole u iznosu od 72.191 KM.

Grantovi su iskazani u iznosu od 21.000 KM, a odnose se na grant od Instituta za razvoj mladih „KULT” u okviru programa podrške marginalizovanim grupama u iznosu od 20.000 KM i grant Ministarstva finansija i trezora BiH u iznosu od 1.000 KM.

Transferi između različitih jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 458.415 KM, a odnose se na transfere od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za finansiranje prava po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti (341.029 KM), Vlade Republike Srpske u skladu sa Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o određivanju prioriternih projekata iz Programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz Budžeta u 2021. godini („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 103/21) za sufinansiranje projekta „Otklanjanje i interventno saniranje posljedica poplava iz novembra 2021. godine u opštini Istočna Ilidža” (100.000 KM) i transfere od entiteta, jedinica lokalne samouprave i fondova obaveznog socijalnog osiguranja po osnovu Zapisnika Ministarstva finansija Republike Srpske o obračunu i poravnanju više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda u iznosu od 17.386 KM.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se Izvještaji o korišćenju namjenskih sredstava ostvarenih od naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta i naknada za vode sačinjavaju i dostavljaju nadležnoj instituciji, u skladu sa članom 35. stav (4) Zakona o poljoprivrednom zemljištu i članom 195. stav (4) Zakona o vodama.

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 4.348.850 KM, a najvećim dijelom ih čine primici za nefinansijsku imovinu (467.801 KM), primici od zaduživanja (3.250.000 KM) i ostali primici u iznosu od 631.048 KM.

Primici za nefinansijsku imovinu se odnose se na primitke ostvarene od prodaje zemljišta (445.163 KM) i prodaje objekta u iznosu od 22.638 KM.

Primici od zaduživanja u cijelosti se odnose na primitke od realizacije kredita kod „Raiffeisen Bank” d.d. Sarajevo, što je detaljnije obrazloženo u tačkama 6.3.2.1. i 6.3.2.2. izvještaja.

Ostale primitke najvećim dijelom čine primici od uplate kaucija od učesnika licitacija za prodaju neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta (210.845 KM), primici po osnovu uplate avansa za prodaju neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta sa kojim je Ugovor o kupoprodaji nakon dobijenog Mišljenja Pravobranilaštva Republike Srpske zaključen u 2022. godini (371.885 KM), primici od Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske po osnovu refundacija plata za vrijeme porodiljskog odsustva (31.404 KM) i Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske po osnovu refundacija plata za vrijeme bolovanja u iznosu od 15.387 KM.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Opština je u obrascu PIB iskazala budžetske rashode i izdatke u iznosu od 12.309.842 KM, a čine ih budžetski rashodi (5.456.363 KM) i izdaci u iznosu od 6.853.479 KM.

6.1.2.1. Rashodi

Budžetske rashode čine rashodi za lična primanja zaposlenih (2.095.878 KM), rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga (1.311.434 KM), rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi (117.914 KM), subvencije (24.615 KM), grantovi (945.321 KM), doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (926.526 KM), rashodi po sudskim rješenjima (12.386 KM) i transferi između različitih jedinica vlasti u iznosu od 22.289 KM.

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 2.095.878 KM, a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (1.601.203 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (419.515 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (40.848 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći u iznosu od 34.312 KM.

Rashodi za bruto plate su iskazani kod Opštine (1.414.283 KM) i Centra za socijalni rad u iznosu od 186.920 KM.

Lična primanja zaposlenih u Opštini su definisana odredbama Kolektivnog ugovora za zaposlene u Opštinskoj upravi opštine Istočna Ilidža i Odlukom o platama funkcionera opštine Istočna Ilidža („Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 17/20), a lična primanja zaposlenih kod Centra za socijalni rad su definisana odredbama Pravilnika o platama i drugim nakanadama zaposlenih u JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža („Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 28/20), dodatno je obrazloženo u tački 3. izvještaja.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada su iskazani kod Opštine (365.824 KM) i Centra za socijalni rad u iznosu od 53.691 KM, a odnose se na rashode za naknade za prevoz na posao i sa posla (39.954 KM), topli obrok (113.173 KM), regres (115.520 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (1.432 KM) i poreze i zbirne doprinose na naknade u iznosu od 149.437 KM.

Rashodi za naknade za prevoz na posao i sa posla su iskazani kod Opštine (34.895 KM) i Centra za socijalni rad u iznosu od 5.059 KM.

Naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata su iskazane kod Opštine (38.438 KM) i Centra za socijalni rad u iznosu od 2.410 KM.

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći su iskazani kod Opštine (29.460 KM) i Centra za socijalni rad u iznosu od 4.852 KM, a odnose se na rashode za otpremine po kolektivnom ugovoru (3.052 KM), novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (6.158 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (15.429 KM), naknade povodom 8. marta (5.850 KM) i poreze i doprinose na jednokratne pomoći u iznosu od 3.823 KM. Naknade povodom 8. marta nisu predviđene članom 10. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske i članom 24. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske.

Rashode po osnovu korišćenja robe i usluga su iskazani u iznosu od 1.311.434 KM, a čine ih rashodi po osnovu zakupa (117.900 KM), rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (112.423 KM), rashodi za režijski materijal (33.328 KM), rashodi za tekuće održavanje (59.825 KM), rashodi po osnovu putovanja i smještaja (28.324 KM), rashodi za stručne uslugu (133.224 KM), rashodi za održavanje javnih površina i zaštite životne sredine (296.174 KM) i ostali neklasifikovani rashodi u iznosu od 530.236 KM.

Rashode po osnovu zakupa čine rashodi po osnovu zakupa poslovnog prostora u kojem je smještena Opštinska uprava (117.150 KM) i rashodi po osnovu zakupa zemljišta u iznosu od 750 KM. Opština je sa Kazneno popravnim zavodom Istočno Sarajevo-Privredna jedinica „Privrednik” zaključila Ugovor o zakupu poslovnog prostora za 2021. godinu kojim se definišu uslovi zakupa i visina mjesečne zakupnine u iznosu od 9.762 KM.

Rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga najvećim dijelom čine rashodi po osnovu utroška električne energije (45.881 KM), rashodi za poštanske usluge (14.569 KM), rashodi za usluge održavanja čistoće (8.043 KM), rashodi za usluge korištenja fiksnog telefona (7.439 KM), mobilnog telefona (12.601 KM) i interneta u iznosu od 8.628 KM.

Pravo na korištenje službenog mobilnog telefona za zaposlene u Opštini je definisano odredbama Pravilnika o korišćenju mobilnog telefona u službene svrhe (od 29.01.2020. godine), a pravo na korištenje službenog mobilnog telefona za zaposlene u Centru za socijalni rad je definisano odredbama Pravilnika o korišćenju sredstava reprezentacije i telefona u JU Centar za socijalni rad Istočna Ilidža (od 24.04.2018. godine), dodatno je obrazloženo u tački 3. izvještaja.

Rashode za režijski materijal čine rashodi za kancelarijski materijal (21.941 KM), materijal za održavanje čistoće (7.538 KM) i stručnu literaturu, časopise i dnevnu štampu u iznosu od 3.849 KM.

Rashode za tekuće održavanje čine rashodi za tekuće održavanje zgrada (11.720 KM), ostalih građevinskih objekata (41.477 KM) i opreme u iznosu od 6.627 KM.

Na rashodima za ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje zgrada umjesto na izdacima za investiciono održavanje rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata, evidentirani su troškovi za izgradnju nadstrešnice, popravku krova, oblaganje zida gips kartonskom pločom, izrada spuštenog stropa, u ukupnom iznosu od 8.153 KM. Navedeno nije u skladu sa članom 92. stav (6) odnosno članom 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 98/16, 115/17 i 118/18).

Rashode po osnovu putovanja i smještaja čine rashodi po osnovu smještaja, hrane i ostali rashodi po osnovu službenih putovanja (1.539 KM) i rashodi po osnovu utroška goriva u iznosu od 26.785 KM.

Rashode za stručne usluge najvećim dijelom čine rashodi za usluge štampanja, grafičke obrade i kopiranja (10.836 KM), usluge objavljivanja tendera i oglasa (10.065 KM), usluge informisanja i medija (10.335 KM), geodetsko katastarske usluge (29.628 KM), ostale pravne i administrativne usluge (10.823 KM) i ostale stručne usluge u iznosu od 29.889 KM.

Rashodi za održavanje javnih površina i zaštitu životne sredine se odnose na usluge održavanja zelenih površina (20.006 KM), usluge zimske službe (122.782 KM), usluge čišćenja javnih površina (59.999 KM), utrošak električne rasvjete na javnim površinama (89.877 KM) i usluge zaštite životne sredine (3.510 KM).

Program zajedničke komunalne potrošnje za 2021. godinu, kojim se definiše obim i kvalitet održavanja i obnavljanja pojedinih komunalnih objekata i uređaja i komunalnih usluga zajedničke komunalne potrošnje, visinu potrebnih sredstava za realizaciju programa i raspored sredstava po namjenama za svaku djelatnost posebno, kao i mjere sprovođenja programa, nije donesen od strane Skupštine opštine kako je predviđeno članom 21. stav (2) Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 124/11 i 100/17).

Ostale nepomenute rashode najvećim dijelom čine rashodi za bruto naknade za rad van radnog odnosa (301.483 KM), rashodi po osnovu reprezentacije (39.245 KM) i ostali nepomenuti rashodi u iznosu od 180.663 KM.

Rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa najvećim dijelom čine naknade odbornicima (150.195 KM), naknade po ugovorima o djelu (80.668 KM) i naknade članovima komisija i radnih grupa u iznosu od 56.879 KM.

Naknade odbornicima su definisane Odlukom o odborničkoj naknadi („Službene novine Grada Istočno Sarajevo” broj 16/17), a u toku 2021. godine ženama skupštinskim odbornicima je isplaćena naknada za 8. mart u bruto iznosu od 1.240 KM, iako ova vrsta naknade nije predviđena pomenutom Odlukom.

Rashode za bruto naknade po ugovoru o djelu najvećim dijelom čine naknade po osnovu 89 zaključenih ugovora o djelu kod Opštine u iznosu od 79.850 KM.

Rashodi za bruto naknade članovima komisija i radnih grupa su iskazani kod Opštine (51.281 KM) i Centra za socijalni rad u iznosu od 5.598 KM, a najvećim dijelom se odnose na bruto naknade članovima komisija za tehnički pregled objekata utvrđene Odlukom o naknadama za rad komisije za tehnički pregled objekata.

Rashode po osnovu reprezentacije čine rashodi po osnovu reprezentacije u zemlji (20.103 KM), organizacije prijema, manifestacija i sl. (4.672 KM) i rashodi za poklone u iznosu od 14.470 KM.

Ostali nepomenuti rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode za sanaciju šteta izazvanih poplavama na području Opštine u novembru 2021. godine.

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi su iskazani u iznosu od 117.914 KM, a odnose se na rashode po osnovu kamata za primljene zajmove kod „Raiffeisen Bank” d.d. Sarajevo (98.935 KM), troškove servisiranja primljenih zajmova (18.900 KM) i zatezne kamate u iznosu od 79 KM.

Subvencije su iskazane u iznosu od 24.615 KM, a u cijelosti se odnose na date podsticaje za unapređenje poljoprivredne proizvodnje shodno Planu korištenja sredstava za unapređenje poljoprivredne proizvodnje na području opštine Istočna Ilidža za 2021. godinu.

Subvencije su dodijeljene Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata za sufinansiranje poslovnog plana „Razvoj kooperantske mreže proizvođača povrća u zaštićenom prostoru” (14.615 KM) i Poljoprivrednoj zadruzi „Agronom” (u daljem dijelu teksta: PZ „Agronom”) za nabavku sjetvenog i sadnog materijala za poljoprivredne proizvođače sa teritorije Opštine u iznosu od 10.000 KM.

Opština je zaključila Sporazum o sufinansiranju poslovnog plana „Razvoj kooperantske mreže proizvođača povrća u zaštićenom prostoru - Šansa za mala seoska gazdinstva” sa Jedinicom za koordinaciju poljoprivrednih projekata pri Ministarstvu poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, a kojim je predviđeno učestvovanje Opštine u sufinansiranju poslovnih planova koji se implementiraju putem Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata iz kreditnih sredstava od Međunarodnog fonda za poljoprivredni razvoj. Opština je obavezu po ovom osnovu izmirila, a transfer sredstava Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata nije kasifikovan u skladu sa članom 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Zbog prethodno navedenog, subvencije su precijenjene, a transferi između različitih jedinica vlasti potcijenjeni za iznos od 14.615 KM.

Načelnik opštine je donio Odluku o isplati sredstava PZ „Agronom” za nabavku sjemenskih paketa i rasada za plasteničku proizvodnju u iznosu od 10.000 KM sa kojom je Opština zaključila Sporazum o poslovno tehničkoj saradnji na ime poslova obavljanja naučne i

stručne analize iz oblasti poljoprivrede, edukativne poslove, tehničke analize, izradu studija i/ili tehničke dokumentacije, izradu ili učešće u izradi plansko-razvojnih akata, ostale konsultantske usluge, zajedničko učešće u kreiranju prijedloga stručnih projekata po raspisanim programima na nacionalnom i međunarodnom nivou i slično. U članu 5. Sporazuma je navedeno da će se za sve konkretne aktivnosti ili grupe aktivnosti čija se realizacija ugovori, kreirati posebni ugovori koji će u sebi sadržavati naziv ili prirodu poslova, obim, rokove, potrebna finansijska sredstva i drugo. Sa PZ „Agronom” nije zaključen poseban ugovor za nabavku sjetvenog i sadnog materijala, što nije u skladu sa članom 5. pomenutog Sporazuma.

Grantovi su iskazani u iznosu od 945.321 KM, a odnose se na tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji (355.435 KM), ostale tekuće grantove u zemlji (468.686 KM), kapitalne grantove neprofitnim subjektima u zemlji (114.700 KM) i ostale kapitalne grantove u zemlji u iznosu od 6.500 KM.

Tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji najvećim dijelom čine tekući grantovi:

- humanitarnim organizacijama i udruženjima (31.400 KM), od čega je dodjeljeno Crvenom krstu (25.000 KM),
- sportskim organizacijama i udruženjima u iznosu od 172.024 KM, od čega su najznačajnija sredstva dodjeljena Fudbalskom klubu „Famos” (65.000 KM), Džudo klubu „Famos” (18.332 KM) i Omladinskom košarkaškom klubu „Ilgman” (14.580 KM),
- organizacijama za afirmaciju porodice, zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica, boraca i osoba sa invaliditetom u iznosu od 46.506 KM, od čega se najveći dio odnosi na grant Opštinskoj boračkoj organizaciji „Iližanski borac” (39.550 KM),
- organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija (50.500 KM), od čega je najveći iznos sredstava dodijeljen SKUD „Vojkovići” Istočna Iliža (14.500 KM), Opštinskoj boračkoj organizaciji „Iližanski borac” (7.000 KM), KUD „Bratstvo” Istočna Iliža (6.300 KM), JU „Kulturni centar” Istočno Novo Sarajevo (5.000 KM),
- neprofitnim subjektima u zemlji (27.530 KM), a najvećim djelom se odnose na sredstva doznačena Udruženju penzionera Istočna Iliža (16.480 KM).

Ostali tekući grantovi u zemlji najvećim dijelom su dodijeljeni preduzećima i preduzetnicima za regresiranje kamata za namjenske kredite iz prethodnog perioda (110.778 KM), JP „Uslužni servis” (72.000 KM), Itesko d.o.o. (31.548 KM), Klubu za druženje i aktivno starenje i kafe „Aktiva” za finansiranje projekata Podrška razvoju biznisa za marginalizovane grupe žena (26.250 KM), JU „Centar za kulturu i informisanje” (26.000 KM), JU „Sportsko rekreativni centar” (23.300 KM), „Elektroinvest” (21.109 KM), PZ „Agronom” (18.018 KM), JZU „Dom zdravlja” (15.000 KM), FK „Famos” (14.226 KM), NLP-projekt d.o.o. Sarajevo (14.226 KM) i „Aiz” d.o.o. Istočno Sarajevo u iznosu od 14.226 KM.

Kapitalni grantovi neprofitnim subjektima u zemlji se najvećim dijelom odnose na grantove date vjerskim institucijama za izgradnju i rekonstrukciju vjerskih objekata (73.000 KM) i Fudbalskom klubu „Slavija” u iznosu od 23.400 KM.

Opština nije donijela interni akt/pravilnik kojim bi su utvrdili način i kriteriji raspodjele sredstava granta planiranih budžetom opštine.

Pravilnik o raspodjeli sredstva za sport i fizičku kulturu iz 2018. godine je stavljen van snage 31.12.2021. godine, a novi pravilnik nije donesen i sredstva su dodjeljivana na osnovu pojedinačnih odluka načelnika opštine.

Opština nije raspisivala javni poziv za dodjelu grantova etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima, javnim nefinansijskim subjektima u oblasti obrazovanja, naučno-

istraživačke djelatnosti, kulture, informacija, zdravstva, socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti i ostalih tekućih grantova u zemlji i tekućih grantova pojedincima.

Iz budžetske rezerve po odlukama načelnika opštine dodijeljena su sredstva granta u ukupnom iznosu od 103.750 KM, a na osnovu pojedinačnih zahtjeva korisnika sredstava.

Sportski klubovi i pojedini korisnici sredstava granta nisu podnosili izvještaje o namjenskom trošenju sredstava, što nije u skladu sa članom 13. Odluke o izvršenju budžeta Opštine Istočna Ilidža.

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova su iskazane u iznosu od 926.526 KM, a čine ih doznake korisnicima socijalne zaštite (štićenicima) i pružaocima usluga socijalne zaštite koje se realizuju preko Centra za socijalni rad (669.156 KM) i doznake građanima koje realizuje Opština u iznosu od 257.370 KM.

Doznake koje su realizovane preko Centra za socijalni rad se odnose na dodatak za pomoć i negu drugog lica koji se isplaćuje šticienicima ustanova socijalne zaštite (530.817 KM), lične invalidnine (65.017 KM), stalnu novčanu pomoć koja se isplaćuje šticienicima ustanova socijalne zaštite (19.486 KM), jednokratnu novčanu pomoć koja se isplaćuje šticienicima ustanova socijalne zaštite (6.306 KM), pomoć za osposobljavanje za rad djece i omladine (4.272 KM), ostale tekuće doznake (4.527 KM), kao i doznake ustanovama socijalne zaštite (pružaocima usluga socijalne zaštite) za smještaj šticienika u iznosu od 38.731 KM.

Doznake građanima koje realizuje Opština su definisane internim pravilnicima i odlukama, a odnose se na novčane pomoći porodici, djeci i mladima (182.080 KM), učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture (49.140 KM), penzionerima i nezaposlenim licima (12.650 KM), kao i ostale tekuće doznake građanima (12.500 KM) i porodicama palih boraca, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata u iznosu od 1.000 KM.

Novčane pomoći porodici, djeci i mladima se odnose na sufinansiranje troškova boravka u vrtiću (77.580 KM), sufinansiranje troškova vantjelesne oplodnje (8.000 KM), kao i novčane pomoći za svako novorođeno dijete (32.200 KM), nabavku udžbenika za porodice sa troje i više djece i socijalno ugrožene porodice (26.850 KM), višečlane porodice (32.750 KM) i građane u teškoj materijalnoj situaciji (4.700 KM), a novčane pomoći učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture najvećim dijelom se odnose na studentske stipendije (za 40 studenata po 1.000 KM) u iznosu od 40.000 KM.

Rashodi po sudskim rješenjima su iskazani u iznosu od 12.386 KM, a najvećim dijelom ih čine rashodi za zatezne kamate po sudskim rješenjima i sudske takse.

Transferi između različitih jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 22.289 KM, a najvećim dijelom ih čine transfer opštini Istočno Novo Sarajevo po Sporazumu o sufinansiranju nabavke sanitarnog vozila u sklopu projekta „Jačanje zdravstvenih kapaciteta opštine Istočno Novo Sarajevo” (12.146 KM), transferi po osnovu zapisnika Poreske uprave o obračunu i poravnanju više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda (8.600 KM) i transfer Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu u iznosu od 1.266 KM.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- **za ulaganja u investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata iskazuju izdaci u skladu sa članom 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**

- **dati transferi sredstava klasifikuju u skladu sa članom 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,**
- **donesu interni akti/pravilnici za dodjelu sredstava granta i podnose izvještaji o namjenskom trošenju sredstava granta u skladu sa članom 13. Odluke o izvršenju budžeta Opštine Istočna Ilidža.**

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 6.853.479 KM, a čine ih izdaci za nefinansijsku imovinu (4.334.394 KM) i finansijsku imovinu (42.000 KM), izdaci za otplatu dugova (631.486 KM) i ostali izdaci u iznosu od 1.845.599 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 4.334.394 KM, a odnose se na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (2.738.559 KM), investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (826.256 KM), nabavku postrojenja i opreme (21.547 KM), nematerijalnu proizvedenu imovinu (38.565 KM), pribavljanje zemljišta (708.085 KM) i izdaci za zalihe materijala, robe, sitnog inventara, ambalaže i slično u iznosu od 1.382 KM.

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata najvećim dijelom se odnose na izdatke za izgradnju mosta preko rijeke Željeznice (780.435 KM), izdatke za izgradnju ulica, puteva i pješačkih staza (680.356 KM) i izdatke za kupovinu poslovnih prostora u Tržnom centru Dobrinja IV za smještaj preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština u skladu sa Odlukom Skupštine opštine u iznosu od 490.000 KM. U okviru pomenutih izdataka, u skladu sa članom 96. stav (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, na kraju obračunskog perioda, izvršeno je rezervisanje raspoloživih sredstava na stavkama planiranim u budžetu u skladu sa zaključenim Ugovorima o izvođenju radova na izgradnji dijela Ulice Aerodromska u naselju Radulovac (449.865 KM) i izgradnji mosta preko rijeke Željeznice na lokalitetu Blaca u iznosu od 288.512 KM.

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata najvećim dijelom se odnose na rekonstrukciju i adaptaciju ulica i puteva u mjesnim zajednicama (336.849 KM), kao i rekonstrukciju Društvenog doma u naselju Vojkovići sa izgradnjom dodatnih prostorija - I faza (222.019 KM), Trga kralja Aleksandra (159.997 KM) i objekta „Stara škola” (muzeja) u naselju Vojkovići u iznosu od 93.600 KM. Na kraju obračunskog perioda, za pomenute izdatke najvećim dijelom je izvršeno rezervisanje sredstava u ukupnom iznosu od 554.990 KM.

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata su precijenjeni za 214.999 KM, jer na dan bilansa nisu ispunjeni svi uslovi za rezervisanje raspoloživih sredstava za izvođenje radova na rekonstrukciji Društvenog doma u naselju Vojkovići sa izgradnjom dodatnih prostorija (I faza) koji su propisani članom 96. stav (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Naime, procedura javne nabavke za izvođenje radova na rekonstrukciji Društvenog doma u naselju Vojkovići je pokrenuta i završena u 2022. godini.

Izdaci za pribavljanje zemljišta najvećim dijelom se odnose na pribavljanje gradskog građevinskog zemljišta za izgradnju garaža, parka i igrališta na lokalitetu Veljine za koje je na kraju obračunskog perioda izvršeno rerevisanje sredstava u iznosu od 530.500 KM i nabavku zemljišta u svrhu izgradnje Aerodromske ulice u iznosu od 104.933 KM.

Izdaci za finansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 42.000 KM, a odnose se na izdatke za akcije i učešća u kapitalu kod JKP „Komil” (20.000 KM), JP „Uslužni servis” (18.000 KM), JU „Centar za kulturu i informisanje” (2.000 KM) i JU „Sportsko rekreativni centar” u iznosu od 2.000 KM.

Izdaci za otplatu dugova su iskazani u iznosu od 631.486 KM, a odnose se na izdatke za otplatu glavnice po osnovu primljenih zajmova u zemlji dospjelih u 2021. godini (619.402 KM) i izdatke za otplatu dugova prema drugim jedinicama vlasti u iznosu od 12.084 KM (obrazloženo u tačkama 6.3.2.1. i 6.3.2.2. izvještaja).

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 1.845.599 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke po osnovu depozita i kaucija (171.911 KM), izdatke po osnovu datih avansa (132.236 KM), izdatke za otplatu neizmirenih obaveza iz ranijih godina (1.507.636 KM), izdatke po osnovu naknada plata za porodijsko odsustvo koje se refundira od Fonda za dječiju zaštitu (29.306 KM) i izdatke po osnovu naknada plata za vrijeme bolovanja koje se refundira od Fonda zdravstvenog osiguranja u iznosu od 2.500 KM.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se rezervisanje sredstava na kraju obračunskog perioda vrši kada su ispunjeni uslovi propisani članom 96. stav (5) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit)

U obrascu PIB iskazan je budžetski deficit tekućeg perioda u iznosu od 2.672.912 KM, a predstavlja zbir bruto budžetskog suficita (1.193.681 KM) i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u negativnom iznosu od 3.866.593 KM. Iskazani bruto budžetski suficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (6.650.044 KM) i budžetskih rashoda (5.456.363 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u negativnom iznosu predstavljaju razliku između primitaka za nefinansijsku imovinu (467.801 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu u iznosu od 4.334.394 KM.

Prema nalazu revizije, budžetski deficit je iskazan u većem iznosu za 214.999 KM zbog pogrešno izvršenih rezervisanja (objašnjeno u tački 6.1.2.2. izvještaja).

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u iznosu od 1.361.965 KM, kao razlika po osnovu primitaka od finansijske imovine (1 KM), primitaka od zaduživanja (3.250.000 KM) i ostalih primitaka (631.049 KM) i izdataka za finansijsku imovinu (42.000 KM), izdataka za otplatu dugova (631.486 KM) i ostalih izdataka (1.845.599 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

U obrascu PIB iskazana je negativna razlika u finansiranju u iznosu od 1.310.947 KM, a čine je budžetski deficit (2.672.912 KM) i neto finansiranje iskazano u iznosu od 1.361.965 KM.

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi u Bilansu uspjeha su iskazani u iznosu od 7.928.235 KM, a čine ih poreski i neporeski prihodi, grantovi, transferi između različitih jedinica vlasti (obrazloženo u tački 6.1.1.1. izvještaja) i prihodi obračunskog karaktera.

Prihodi obračunskog karaktera iskazani su u iznosu od 1.278.191 KM, a odnose se na prihode od usklađivanja vrijednosti imovine (500.331 KM), dobitke od prodaje imovine-zemljišta (7.311 KM), pomoći u naturi (139.051 KM), ostale prihode obračunskog karaktera (2.725 KM), prihode obračunskog karaktera evidentirane po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (614.255 KM) i prihode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 14.518 KM.

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine se odnose prihode od usklađivanja vrijednosti potraživanja za neporeske prihode po osnovu naknada za rentu i uređenje gradskog građevinskog zemljišta (413.224 KM) i potraživanja evidentiranih po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2021. godine u iznosu od 87.107 KM.

Pomoći u naturi najvećim dijelom se odnose na pomoći od Fonda za povratak BiH za ulaganje u rekonstrukciju i modernizaciju poprečne ulice u naselju Donje Mladice (79.861 KM) i Univerziteta u Istočnom Sarajevu po osnovu Ugovora o poklonu nepokretnosti-zemljišta u iznosu od 48.400 KM.

Prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa se odnose na prihode po osnovu naknada za rentu i uređenje gradskog građevinskog zemljišta (215.379 KM) i prihodi po osnovu Izvještaja Poreske uprave Republike Srpske iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2021. godine u iznosu od 398.876 KM.

Prihodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa između ili unutar jedinica vlasti se odnose na prihode po osnovu naplaćenih korigovanih potraživanja za refundacije bolovanja od Javnog Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske (14.346 KM) i Zapisnika Ministarstva finansija Republike Srpske o obračunu i poravnanju više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda u iznosu od 172 KM.

6.2.2. Rashodi

Rashodi u Bilansu uspjeha su iskazani u iznosu od 8.161.297 KM, a čine ih rashodi za lična primanja zaposlenih, rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, subvencije, grantovi, doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova, rashodi po sudskim rješenjima i transferi između različitih jedinica vlasti (obrazloženo u tački 6.1.2.1. izvještaja) i rashodi obračunskog karaktera.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 2.704.934 KM, a odnose se na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha (1.382 KM), rashode po osnovu amortizacije (1.918.529 KM), rashode od usklađivanja vrijednosti imovine (772.339 KM), gubitke od prodaje imovine (8.462 KM), ostale rashode obračunskog karaktera (202 KM) i rashode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 4.020 KM.

Rashode po osnovu amortizacije su iskazani u iznosu od 1.918.529 KM, od čega kod Opštine (1.907.857 KM) i Centra za socijalni rad (10.672 KM). Čine ih rashodi po osnovu amortizacije zgrada i građevinskih objekata (1.826.644 KM), postrojenja i opreme (68.908 KM), nematerijalne imovine u iznosu od (6.574 KM) i ulaganja na tuđim nekretninama u iznosu od 16.403 KM.

Rashodi po osnovu amortizacije zgrada i građevinskih objekata najvećim dijelom se odnose se na saobraćajne objekte (1.078.875 KM) i ostale građevinske objekte (682.931 KM), a rashodi po osnovu amortizacije postrojenja i opreme najvećim dijelom se odnose na prevozna sredstva (26.270 KM) i grijnu, rashladnu i zaštitnu opremu u iznosu od 22.505 KM.

Prilikom obračuna amortizacije primjenjuju su stope propisane Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske” broj 110/16).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu korekcije nenaplaćenih potraživanja (starijih od godinu dana) za naknade za rentu i uređenje gradskog građevinskog zemljišta (689.874 KM) i rashode po osnovu

evidentiranih spornih potraživanja iz Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2021. godine u iznosu od 77.453 KM.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha, kao razlika prihoda u iznosu od 7.928.235 KM i rashoda u iznosu od 8.161.297 KM, iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 233.062 KM.

6.3. Bilans stanja

U Bilansu stanja Opštine, na dan 31.12.2021. godine, iskazana je ukupna aktiva neto vrijednosti 56.455.090 KM (bruto vrijednosti 88.331.565 KM i ispravke vrijednosti 31.876.475 KM) koju čine poslovna aktiva neto vrijednosti 56.388.266 KM i vanbilansna aktiva u iznosu od 66.824 KM. Ukupna aktiva je uravnotežena sa ukupnom pasivom koju čine poslovna pasiva (56.388.266 KM) i vanbilansna pasiva u iznosu od 66.824 KM.

6.3.1. Poslovna aktiva

Poslovna aktiva iskazana je u iznosu od 88.264.741 KM bruto vrijednosti, 31.876.475 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 56.388.266 KM, a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja, dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

6.3.1.1. Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u iznosu od 8.922.679 KM bruto vrijednosti, 5.412.266 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 3.510.431 KM, a odnose se na gotovinu i gotovinske ekvivalente, kratkoročna potraživanja, kratkoročna razgraničenja, kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti su iskazani u iznosu od 1.604.752 KM, a čine ih novčana sredstva na bankovnim računima i gotovina u blagajni kod Opštine (1.604.532 KM) i gotovina u blagajni kod Centra za socijalni rad (220 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 7.107.296 KM bruto vrijednosti, 5.121.042 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 1.711.858 KM. Neto vrijednost kratkoročnih potraživanja najvećim dijelom čine potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (1.493.197 KM), potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospijevaju na naplatu u roku do godinu dana (126.233 KM) i potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga u iznosu od 92.020 KM.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 135.414 KM, a odnose na date avanse za nefinansijsku imovinu u zemlji (132.236 KM), kratkoročna razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva i bolovanja koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja u iznosu od 3.178 KM.

Dati avansi za nefinansijsku imovinu u zemlji se odnose na date avanse za izvođenje radova za izgradnju mosta preko rijeke Željeznice na lokalitetu Blaca (123.648 KM) i izgradnju javne rasvjete u mjesnim zajednicama u iznosu od 8.588 KM.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su iskazani u 75.235 KM bruto vrijednosti, 16.828 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 58.407 KM. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske po osnovu transfera za Centar za socijalni rad (29.241 KM), potraživanja od Jedinica lokalne samouprave i fondova obaveznog socijalnog osiguranja po zapisnicima Poreske uprave o povratu ili preknjižavanju više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda (32.549 KM bruto vrijednosti, 16.828 KM ispravke

vrijednosti i neto vrijednosti 15.721 KM) i potraživanja od Ministarstva finansija po osnovu raspodjele javnih prihoda na dan 31.12.2021. godine u iznosu od 11.938 KM.

U 2021. godini, izvršena je korekcija nenaplativih potraživanja starijih od godinu dana u iznosu od 695.082 KM, a koja se najvećim dijelom odnose na potraživanja za naknade za rentu (259.079 KM) i troškove uređenja gradskog građevinskog zemljišta (430.795 KM).

6.3.1.2. Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u iznosu od 401.101 KM (bruto vrijednosti i neto vrijednosti), a čine je akcije i učešća u kapitalu (394.739 KM) i potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a koja su evidentirana na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima u iznosu od 6.362 KM.

Akcije i učešća u kapitalu čine ih osnivački ulozi u iznosu od 51.000 KM (JU „Centar za socijalni rad” (2.000 KM), JKP „Komil” (20.000 KM), JP „Uslužni servis” (20.000 KM), „Elektroinvest” (2.000 KM), JKP „Toplane” (2.000 KM), JU „Centar za kulturu i informisanje” (2.000 KM), JU „Sportsko rekreativni centar” (2.000 KM) i JZU „Dom zdravlja” (1.000 KM) i dodati iznos neto imovine entiteta pod kontrolom ili značajnim uticajem koji su konsolidovani u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike od 343.739 KM.

6.3.1.3. Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je iskazana u iznosu od 78.940.943 KM bruto vrijednosti, 26.464.209 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 52.476.734 KM, a odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu, dragocjenosti, neproizvedenu stalnu imovinu, nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Proizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 49.047.976 KM bruto vrijednosti, 26.398.598 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 22.649.378 KM. Neto vrijednost proizvedene stalne imovine čine zgrade i objekti (22.441.846 KM), postrojenja i oprema (199.205 KM) i nematerijalna proizvedena imovina u iznosu od 8.327 KM.

Zgrade i objekti su iskazani u iznosu od 48.030.601 KM bruto vrijednosti, 25.588.755 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 22.441.846 KM. Neto vijednost zgrada i objekata najvećim dijelom čine poslovni objekti i prostori (3.043.567 KM), saobraćajni objekti (15.774.978 KM) i ostali objekti u iznosu od 3.421.051 KM.

Poslovne objekte i prostore najvećim dijelom čine objekti obrazovnih i naučnih institucija (1.520.439 KM), sportsko rekreativni objekti (569.542 KM) i objekti zdravstvenih i socijalnih institucija (590.854 KM), saobraćajne objekte najvećim dijelom čine putevi i ulice (12.125.410 KM) i vanjska osvjetljenja, trotoari i ograde (1.808.361 KM), a ostale objekte najvećim dijelom čine vodovodi i kanalizacija (2.243.753 KM) i sportsko rekreativni tereni i parkovi u iznosu od 622.406 KM.

U 2021. godini, vrijednost zgrada i objekata je povećana za 2.523.556 KM po osnovu izvršenih ulaganja (izgradnje, modernizacije i rekonstrukcije), a umanjena je po osnovu obračunate amortizacije za iznos od 1.826.644 KM.

Postrojenja i oprema su iskazani u iznosu od 776.990 KM bruto vrijednosti, 577.785 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 199.205 KM. Neto vrijednost postrojenja i opreme najvećim dijelom čine prevozna sredstva (72.519 KM), kancelarijska oprema (22.760 KM), komunikaciona i računarska oprema (20.523 KM) i grijna, rashladna i zaštitna oprema u iznosu od 72.868 KM.

U toku godine, vrijednost opreme je povećana po osnovu nabavke opreme u iznosu od 21.547 KM, a umanjena je po osnovu obračunate amortizacije (68.908 KM) i rashodovanja opreme u iznosu od 202 KM (bruto vrijednosti 6.495 KM i ispravke vrijednosti 6.293 KM).

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana u iznosu od 240.385 KM bruto vrijednosti, 232.058 KM ispravke vrijednosti i neto vrijednosti 8.327 KM. Neto vrijednost se najvećim dijelom odnosi na šumsko-privrednu osnovu (3.178 KM) i regulacione planove u iznosu od 2.625 KM.

Neproizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 27.716.039 KM, a u cijelosti se odnosi na zemljište klasifikovano kao gradsko građevinsko zemljište (22.781.562 KM) i ostalo građevinsko zemljište (4.934.477 KM).

Vrijednost zemljišta, u 2021. godini je smanjena za iznos od 280.287 KM po osnovu evidentiranja efekata transakcija kupovine, prodaje i zamjene zemljišta.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi je iskazana u iznosu od 2.094.834 KM, a najvećim dijelom se odnosi na izgradnju mosta na rijeci Željeznici (502.923 KM), nabavku i uređenje poslovnih prostora u Tržnom centru Dobrinja IV za smještaj preduzeća i ustanova čiji je osnivač Opština (490.000 KM), izgradnju i uređenje upravne zgrade za JKP „Komil” (222.082 KM), uređenje Trga Kralja Aleksandra (211.241 KM) i izgradnju i uređenje igrališta u naselju Kasindo u iznosu od 142.183 KM.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi su iskazana u iznosu od 16.403 KM, a odnosi se na ulaganja u poslovni objekat u kojem je smještena Opštinska uprava.

6.3.2. Poslovna pasiva

Poslovna pasiva je iskazana u iznosu od 56.388.266 KM, a odnosi se na kratkoročne obaveze i razgraničenja, dugoročne obaveze i razgraničenja i vlastite izvore.

6.3.2.1. Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 1.685.178 KM, a najvećim dijelom se odnose na kratkoročne finansijske obaveze (428.439 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih (353.313 KM), obaveze iz poslovanja (704.095 KM), obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (182.093 KM) i kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u iznosu od 16.979 KM.

Kratkoročne finansijske obaveze čine obaveze koje dospijevaju na naplatu do godinu dana po osnovu dugoročnih kredita kod „Raiffeisen Bank” d.d. Sarajevo, od čega po osnovu kredita iz 2018. godine (379.850 KM) i kredita iz 2021. godine u iznosu od 48.589 KM (objašnjeno u tački 6.3.2.2. izvještaja).

U toku godine, realizovano je kratkoročno kreditno zaduženje kod „Raiffeisen Bank” d.d. Sarajevo u iznosu od 250.000 KM, u svrhu finansiranja tekuće likvidnosti. Ugovorom je definisana fiksna kamatna stopa na godišnjem nivou i rok vraćanja kredita od sedam mjeseci, a najkasnije do 31.12.2021. godine. Skupština opštine je donijela Odluku o kreditnom zaduženju, a Ministarstvo finansija Republike Srpske je dalo saglasnost na pomenuto kreditno zaduženje.

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (141.799 KM) i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (regres, topli obrok, prevoz) i jednokratnih pomoći u iznosu od 211.514 KM.

Obaveze iz poslovanja najvećim dijelom se odnose na obaveze za nabavku roba i usluga i stalne imovine u zemlji (264.071 KM), obaveze za primljene kaucije i avanse (414.059 KM) i obaveze prema fizičkim licima u iznosu od 14.578 KM.

Obaveze za primljene kaucije (42.174 KM) i avanse (371.885 KM) se odnose na obaveze po osnovu uplaćenih kaucija i primljenih avansa za prodaju neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta putem licitacija.

Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite se odnose obaveze za grantove (100.352 KM) i obaveze za doznake na ime socijalne zaštite (81.741 KM), od čega su obaveze za doznake na ime socijalne zaštite kod Centra za socijalni rad iskazane u iznosu od 59.101 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se odnose na obaveze koje dospijevaju na naplatu po osnovu dugoročnih kredita zaključenih sa Ministarstvom finansija Republike Srpske namijenjenog za kapitalna ulaganja radi realizacije dijela „Projekta vodosnabdijevanja izbjegličkog naselja Pavlovac I i II” (7.125 KM) i Svjetskom bankom namijenjenog za finansiranje sanacije sistema za sanitaciju u iznosu od 4.960 KM, kao i obaveze po Zapisnicima Poreske uprave o obračunu i poravnanju više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda u iznosu od 4.894 KM.

U 2021. godini, nije bilo izmirenja obaveza putem provedenih multilateralnih kompenzacija, a do isteka roka za izradu i dostavljanje konsolidovanih finansijskih izvještaja, obaveze Opštine dospjele na 31.12.2021. godine su izmirene u ukupnom iznosu od 830.457 KM i najvećim dijelom se odnose na obaveze za lična primanja zaposlenih (353.313 KM), obaveze iz poslovanja (290.036 KM) i obaveze za grantove i doznake na ime socijalne zaštite u iznosu od 182.093 KM.

6.3.2.2. Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 5.513.449 KM, a čine ih dugoročne obaveze po zajmovima i dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti.

Dugoročne obaveze po zajmovima su iskazane u iznosu od 5.416.757 KM, a odnose se na neizmirene obaveze po osnovu Ugovora o dugoročnim kreditima kod Raiffeisen Bank” d.d. Sarajevo, od čega po osnovu kredita iz 2018. godine (2.465.346 KM) i kredita iz 2021. godine (2.951.411 KM).

U 2021. godini je realizovan dugoročni kredit kod „Raiffeisen Bank” d.d. Sarajevo u iznosu od 3.000.000 KM, po fluktuirajućoj kamatnoj stopi koja se utvrđuje na bazi šestomjesečnog Euribora uvećanog za maržu na godišnjem nivou, na period od 10 godina uključujući i grejs period od 1 godine. Kredit je namijenjen za finansiranje neizmirenih obaveza iz predhodnog perioda i realizaciju kapitalnih projekata. Skupština opštine je donijela Odluku o dugoročnom kreditnom zaduženju, a na kreditno zaduženje data je saglasnost Ministarstva finansija Republike Srpske.

Dugoročni kredit kod „Raiffeisen Bank” d.d. Sarajevo, iz 2018. godine, je realizovan u svrhu finansiranja kapitalnih projekata i refinansiranja dugoročnog kreditnog zaduženja sa rokom otplate do novembra 2028. godine.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti su iskazane u iznosu od 96.692 KM, a čine ih dugoročne obaveze po osnovu kredita kod Ministarstva finansija Republike Srpske namijenjenog za kapitalna ulaganja radi realizacije dijela „Projekta vodosnabdijevanja izbjegličkog naselja Pavlovac I i II” (57.001 KM) i Svjetske banke namijenjenog za finansiranje sanacije sistema za sanitaciju u iznosu od 44.651 KM. Pomenuta kreditna zaduženja su realizovana u ranijem periodu, a rok otplate istih je do kraja 2030. godine.

Opština je objavila Izvještaj o stanju duga i izdatim garancijama na dan 31.12.2021. godine u Službenom glasniku Republike Srpske broj 33/22.

6.3.2.3. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori sredstava su iskazani u iznosu od 49.189.639 KM, a čine ih trajni izvori sredstava (27.318.332 KM), finansijski rezultat ranijih godina (22.104.369 KM) i negativan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 233.062 KM.

Trajni izvori sredstava najvećim dijelom se odnose na zemljište (26.972.512 KM), i učešća u kapitalu kod entiteta pod kontrolom ili značajnim uticajem koja su korigovana efektima konsolidacije u iznosu od 343.739 KM.

Negativan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 233.062 KM se odnosi na negativan finansijski rezultat iskazan u bilansu uspjeha kao razliku između iskazanih ukupnih prihoda (7.928.235 KM) i ukupnih rashoda (8.161.297 KM).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

pozicije vanbilansne aktive i pasive, na dan 31.12.2021. godine, iskazane su u iznosu od 66.824 KM, a odnose se na primljene garancije za dobro izvršenje poslova u skladu sa zaključenim ugovorima. Opština nije u okviru vanbilansnih pozicija evidentirala osnovna sredstva uzeta u zakup (poslovni prostor), što nije u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se u okviru vanbilansnih pozicija evidentiraju poslovni događaji u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova Opštine za period 01.01-31.12.2021. godine su iskazani prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (6.168.036 KM) i odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (5.829.210 KM), što je za rezultat imalo pozitivan neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 338.826 KM.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti su iskazani u iznosu od 878.621 KM, a odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 2.426.209 KM, što je za rezultat imalo negativan neto novčani tok iz investicionih aktivnosti u iznosu od 1.547.588 KM.

Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja su iskazani u iznosu od 3.250.000 KM i odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 631.486 KM, što je za rezultat imalo pozitivan neto novčani tok iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 2.618.514 KM.

Neto povećanje gotovine je iskazano u iznosu od 1.409.752 KM, gotovina na početku perioda 195.000 KM i gotovina na kraju perioda u iznosu od 1.604.752 KM.

Bilans novčanih tokova je sačinjen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i pruža relevantne informacije o novčanim tokovima iz poslovnih, investicionih i aktivnosti finansiranja u skladu sa sa zahtjevima MRS-JS 2 Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

Opština je u Napomenama uz konsolidovani finansijski izvještaj dala obrazloženja vezana za stalnost poslovanja, što je u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja (paragrafi 15(c) i 38).

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Napomenama uz konsolidovani finansijski izvještaj Opštine je objelodanjena informacija da se u 2021. godini vodilo devet sudskih sporova i jedan postupak izvršenja, od toga protiv Opštine su vođena četiri sudska sporova sa ukupnim utuženim dugom (bez zakonskih zateznih kamata i troškova sudskog postupka) od 188.912 KM, a da se jedan postupak izvršenja i pet sudskih sporova vodilo po tužbama opštine sa ukupnim utuženim dugom (bez zakonskih zateznih kamata i troškova sudskog postupka) od 244.000 KM. Objelodanjene su informacije o strankama u sporu, vrsti i vrijednosti spora, hronologiji sudskog spora i procjeni ishoda sudskog spora.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz Konsolidovani finansijski izvještaj Opštine sačinjene su Napomene, koje pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama.

Međutim, Napomene ne sadrže obrazloženja u vezi detaljnije strukture rashoda za lična primanja zaposlenih, rashoda za usluge održavanja javnih površina i ostalih nepomenutih rashoda, subvencija, grantova i doznaka, što nije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda. Takođe, u Napomenama nisu izvršena objelodanjivanja neusaglašenog salda potraživanja i obaveza (tačka 3. izvještaja) i bruto knjigovodstvene vrijednosti i akumulirane ispravke vrijednosti na početku i na kraju perioda za svaku klasu nekretnina i opreme priznate u finansijskim izvještajima u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 52 i 88 tačka d).

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih standarda.

Revizijski tim

Dragan Milošević, s.r.

Mirjana Lazić, s.r.